

Motion till riksdagen 2011/12:Ub305

av **Krister Örnfjäder (S)**

Pensionskunskap i gymnasieskolan

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av pensionskunskap i dagens och morgondagens gymnasieskola.

Motivering

I den moderna gymnasieskolan finns ämnet samhällskunskap, ett ämne som har ett framåtsyftande perspektiv, genom att visa hur dagens och gårdagens samhälle såg ut. Det syftar till, enligt ämnesplanen, att eleverna ska bredda, fördjupa och utveckla sina kunskaper om livsvillkoren i olika samhällsfrågor. En del i undervisningen består av att eleverna får insikter i hur politiska, sociala och ekonomiska band sammanlänkar människor i olika samhällen över hela världen.

Undervisningen ska ge en förståelse för och skapa förutsättningar för ett aktivt deltagande i samhällslivet.

Dessa grundförutsättningar för ämnet samhällskunskap är oerhört viktiga. Vårt samhälle idag benämns ofta som ett informationssamhälle, med ett informationsflöde som är oerhört snabbt. Vårt samhälle förändras därmed hela tiden, utifrån nya impulser och informationer. Det är inte ovanligt att vi suckar över att det kommer så mycket nytt att vi inte hinner med att reagera, än mindre agera, i takt med informationsflödet.

En av de stora samhällsförändringarna är att individen själv i allt större utsträckning har ansvar för att se till att pensionen kommer att bli så hög som möjligt. Det är en samhällsförändring som har ett antal år på nacken men som fortfarande för många människor framstår som svår och besvärlig att förstå.

I gymnasieskolan finns privatekonomi som ett moment i samhällskunskapen. Det är ett bra steg i rätt riktning men det behöver vara en mer långsiktig utbildning och även omfatta pensionskunskap. Det kan tyckas vara en lång

Fel! Okänt namn på

tid, hela arbetslivet mellan skolan och ålderspensionen, men det är angeläget att individen hela livstiden har kontroll på hur den egna pensionen utvecklar sig. Att alltför sent i arbetslivet börja fundera över storleken på sin pension är inte ekonomiskt klokt.

Genom att läsa en undersökning framställd av AMF Pension och Ungdomsbarometern kan man få en förståelse för hur ungdomarna ser på sin ekonomiska nutid och framtid.

I undersökningen visas att 94 procent av svenska ungdomar i åldern 15–24 år anser att det är positivt att läsa privatekonomi i skolan. Men det var 58 procent av ungdomarna som även ville ha utbildning i pensionskunskap, och de som just lämnat gymnasieskolan var de som ansåg att de hade störst behov av pensionskunskap.

Undersökningen visade också att om man som elev i gymnasieskolan lever i en familj med ganska eller mycket dålig ekonomi hade man uppfattningen att man skulle bli tvungen att arbeta längre än sina föräldrar men att man inte behöver ha ett privat pensionssparande utan att det är statens ansvar att försörja en när man blir gammal.

Det går därmed att dra slutsatsen att den uteblivna utbildningen om vad vårt nuvarande pensionssystem innebär leder till klasskillnader. Det innebär att barn från familjer med sämre ekonomi ser mer pessimistiskt på sin framtid än barn med familjer med god ekonomi.

Denna klasskillnad vill vi inte ha i vårt samhälle. Det är angeläget att alla medborgare får god insyn i samhällets olika system så att de under sin yrkesverksamma levnad på ett aktivt sätt kan planera för sitt pensionsliv. Om detta inte sker kommer även morgondagens pensionärer att få uppleva en större klasskillnad än vad som är fallet idag.

Jag finner att det är oerhört angeläget att vi redan nu ser till att pensionskunskap på ett aktivt sätt kommer att ingå i ämnet samhällskunskap i den gymnasieskola som finns idag såväl som den som kommer att finnas i framtiden. Det är skolans ansvar att minska utbildningsklyftorna i samhället och att ge alla de kunskaper de behöver. Det konkreta samhällskunskapsämnet måste ge både teoretiska och praktiska kunskaper i ämnet och introducera eleverna i vad som gäller beträffande risker, avkastning, ränta och valmöjligheter när det gäller det egna pensionssparandet.

Stockholm den 3 oktober 2011

Krister Örnfjäder (S)